

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
 ΑΘΗΝΩΝ ΕΞΑΜ. ΦΡ. 3 ΕΤ. 6
 ΕΠΑΡΧΙΩΝ » » 4 » 8
 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ » » 5 » 10

ΕΤΟΣ Α

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
 ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΛΕΠΤΑ 70
 ΕΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗΙ . . » 95

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
 ΟΔΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗ
 πλησίον τῆς Μητροπόλεως
 Ἄριθ. 26

ΤΕΥΧΟΣ 12

ΕΚΔΟΤΗΣ
 ΝΙΚ. Γ. ΠΓΓΛΕΣΗΣ

ΑΘΗΝΗΣ, 1884

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΚΑΡΟΛΟΣ
 ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

(18 σελ. 184)

ΠΩΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Ο ΕΥΓΕΝΗΣ

Ὁ εὐγενής πῶς φαίνεται; Ὡ! νάι, γνωρίζω τί ἐννοεῖται πολὺ καλῶς· τὴν συμπεριφορὰν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν ὁ εὐγενής ὀφείλει νὰ ἔχη καὶ ὄχι ἐκείνην τὴν ὁποῖαν γενικῶς ἔχουσι τώρα. Ὁ δούξ τοῦ Βούκιγχαμ ἦτο χαρίεις ἀνὴρ καὶ εἶχε τὴν συμπεριφορὰν ἐκείνην περὶ ἧς ὁ λόγος. Ὁ Οὐικέρλεος ἦτο χαριέστατος ἀνὴρ καὶ εἶχεν εὐγενῆ συμπεριφορὰν οἷαν καὶ ὁ δούξ τοῦ Βούκιγχαμ. Ἐνέκδοτα τοῦ Σπένου).

Ὁ Πῶπ ὑπέδειξεν ἐπίσης πῶς φαίνεται ὁ εὐγενής ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ λόρδου Πέτερβορου, τοῦ Λόρδου Βόλιγβροκ, τοῦ Λόρδου Χίντσινβροκ, τοῦ Δουκὸς τοῦ Βλότου καὶ δύο ἢ τριῶν ἄλλων. (Ἐνέκδοτα τοῦ αὐτοῦ.)

Ἐξελεξάμην τὰς ἄνω γνῶμας πρὸς ἀνάπτυξιν λεπτοτάτου ζητήματος ὅπερ φρονίμως ποιῶν ὤφειλον ἴσως νὰ μὴ πραγματοποιῶ. Ἄλλ' ὅμως ἀγαπῶ τὸν τίτλον τοῦ θέματος, καὶ θὰ προσπαθῶ τοῦλάχιστον νὰ τὸ περιγράψω.

Τί ἐστὶν ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ εὐγενοῦς εὐκολώτερον δυνάμεθα νὰ αἰσθανθῶμεν παρὰ νὰ περιγράψωμεν. Πάντες γινώσκομεν αὐτὴν ὅταν τὴν βλέπωμεν· ἀλλὰ δὲν γνωρίζομεν πῶς νὰ δώσωμεν λόγον αὐτῆς, ἢ νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τί συνίσταται. *Causa latet res ipsa notissima* (ἢ αἰτία κρύπτεται, τὸ πρᾶγμα δὲ αὐτὸ εἶνε προδηλότατον).

Εὐχέρεια, χάρις, ἀξιοπρέπεια ἐθεωρήθησαν ὡς τὰ παραστατικά καὶ τὰ ἐκφραστικά σύμβολα τῆς συμπεριφορᾶς ταύτης· ἀλλὰ προτιμῶ νὰ ὀρίσω ὅτι τὸ κατέχειν ἑαυτὸν καθ' ἑξὶν ἀποτελεῖ τὴν ἐμφάνειαν τοῦ εὐγενοῦς. Ὁ εὐγενής ἐξασκεῖ τελείαν κυριότητα οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του, ἀλλ' ἐπὶ τῶν μελῶν του καὶ τῶν κινήσεων του. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἀποκαλύπτει ὁ εὐγενής διὰ τοῦ σχήματός του καὶ τῶν τρόπων του ἐκουσίαν τινα ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ὅλου σώματός του, ὅπερ εἰς πᾶσαν κάμψιν αὐτοῦ ὀφείλει νὰ ἦνε ὑποχείριον τῆς θελήσεώς του. Πρέπει νὰ γίνηται φανερόν ὅτι βλέπει καὶ πράττει ὡς ἐπιθυμεῖ, ἄνευ περιορισμοῦ, ἄνευ συγχύσεως ἢ ἀδεϊότητος. Οὕτω δὲ εἶνε πράγματι κύριος ἑαυτοῦ ὡς ὁ καθηγητῆς ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης εἶνε κάτοχος τῆς εἰδικότητός του, ἐφαρμοζὼν αὐτὴν εἰς οἰανδήποτε χρῆσιν εὐαρεστεῖται καὶ διανοεῖται. Ὅπου δὴποθι τοιαύτη εὐκολία καὶ δύναμις ὑπάρχει, ἀναγνωρίζομεν τὸ σχῆμα καὶ τοὺς τρόπους τοῦ εὐγενοῦς, — δηλαδὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ὅστις ὡς ἐκ τῶν συνηθειῶν του καὶ τῆς θέσεώς του ἐν τῇ ζωῇ, καὶ ἐν τῇ συνήθει αὐτοῦ συναναστροφῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ οὐδὲν ἄλλο σχεδὸν ἔχει νὰ πράξῃ παρὰ νὰ σπουδάσῃ τὰς κινήσεις ἐκείνας καὶ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ σώματος αἰτινες ἱκανοποιοῦσιν αὐτὸν καὶ φαίνονται ἐπιτήδαιοι νὰ κινήσωσι τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ θεατοῦ. Ἡ εὐχέρεια δὲν ἀρκεῖ, ὡς δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια ἔχει τι τὸ ὑπερβολικόν. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μετριότης τις (*setenne*), εὐσυνείδητός τις εὐσχημοσύνη (*decorum*) συνδυαζομένη μετὰ τῆς πρώτης, καὶ οἰκειότης τις τοῦ βλέμματος ὁθεννύουσα τὴν αὐστηρὰν ὄψιν τῆς

πειθαρχίας συνδυαζομένη μετὰ τῆς δευτέρας ὅπως πραγματευθῆ ἢ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τούτου ἰδέα ἡμῶν. Ἴσως ἢ λέξις κοσμιότης εἶνε ἡ καταλληλοτέρα ὅπως ἐκφράσῃ τοὺς τρόπους τοῦ εὐγενοῦς· ἡ ἀξιοπρέπεια ἀρμόζει εἰς τοὺς εὐπατρίδας, καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια εἰς τοὺς βασιλεῖς!

Ὅπου δὴποθι ἡ ἀκατάπαυστος αὐτῆ καὶ κοσμία ὑποταγὴ τοῦ σώματος εἰς τὸ πνεῦμα εἶνε ὁρατὴ εἰς τὰς συνήθειαις πράξεσιν τοῦ περιπατεῖν, κάθησθαι, ἰππεύειν ἴστασθαι, ὀμιλεῖν, κτλ. ἐξάγομεν τὸ αὐτὸ συμπέρασμα ὡς πρὸς τὸ ἄτομον, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾧσι τὰ κωλύματα ἢ τ' ἀναπόφευκτα ἐλαττώματα τοῦ σώματος, τουτέστι τῆς μηχανῆς τὴν ὁποῖαν διοικεῖ.

Ἀνθρωπὸς τις δύναται νὰ ἔχη ποταπὸν ἢ δυσάρεστον ἐξωτερικόν, δύναται νὰ χλωαίνῃ εἰς τὸ βάδισμά του ἢ νὰ ἔχη χάσει τὴν χρῆσιν τοῦ ἡμίσεος τῶν μελῶν του, καὶ ὅμως δύναται νὰ δεῖξῃ τὸ εἰωθὸς ἐκεῖνο τῆς προσοχῆς περὶ τοὺς τρόπους πρὸς πᾶν ὅ,τι εἶνε χάριεν καὶ εὐπρεπὲς ἐν τῇ χρήσει τοῦ ὑπολειπομένου αὐτῷ τῆς δυνάμεως, τουτέστι ἐν τῇ λεπτῇ διαγωγῇ τοῦ σκαιοτέρου καὶ ἀθλιωτέρου σώματος. Ὑβὸς τις ἢ δύσμορφος ἄνθρωπος βεβαίως δὲν φαίνεται καθ' ἀνάγκην σκαιὸς ἢ βάνουσος· τούναντίον ἔνεκα τῆς μερίμνης του περὶ τὴν διακόσμησιν τοῦ ἐξωτερικοῦ του καὶ τῆς ἐπιθυμίας του νὰ θεραπεύσῃ τὰ ἐλαττώματά του ἀποκτᾷ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς τρόπους τοῦ εὐγενοῦς.

Τὸ κοινὸν γελοῖον ὄνομα τοῦ Μιλόρδου ἐφαρμοζόμενον, εἰς τοιαῦτα πρόσωπα ὑπαινίττεται τὴν προνοητικὴν αὐτῶν εὐπροσηγορίαν καὶ ἀντίστασιν εἰς τὰς κοινὰς προλήψεις. Ὁ Λόρδος Ὀγλεβης ἐν τῇ κωμῳδίᾳ «Ὁ Λαθρατὸς γάμος» εἶναι μανικῶς πωσ κομψὸς καὶ φιλόκαλος καὶ ἀφοῦ ἀκόμη χορδισθῆ ἰατρικὸν ἐπίτηδες διὰ τὴν ἡμέραν, ὡς καλῶς δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν· καὶ ὅμως καλὸς ἠθοποιὸς δύναται νὰ τὸν παραστήσῃ ὡς εὐγενῆ, καὶ ὅταν σφάλῃται εἰς τὸ βῆμά του καὶ ὅταν τίλλῃται ὑπὸ τῆς ἀρθρίτιδος καὶ ὅταν ἀποπειρᾶται ἀνεπιτυχῶς νὰ φανῆ νέος καὶ φαιδρός. Ἐχει οὗτος τὸ ἰδεῶδες πρότυπον εἰς τὸ πνεῦμά του, δυσφορεῖ διὰ τὰς ἐξ αὐτοῦ παρεκτροπὰς μετὰ πολλῆς τῆς φρίκης, συνέρχεται εἰς ἑαυτὸν ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχέως μετὰ πᾶσαν ἀπρεπῆ πράξιν πράττει ὅ,τι δύναται ἐν τῷ μέτρῳ τῶν περιωρισμένων μέτρων του, καὶ ἀποτυγχάνει εἰς τὰς δικαίας του ἀξιώσεις οὐχὶ ἐξ ἀπροσεξίας ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης. Ὁ Σίρ Ἰωσήφ Βάγγς, ὅστις εἶχε σχεδὸν κλίνει εἰς δύο ἴσα μέρη διετήρησε μέχρι τῆς ἐσχάτης πνοῆς τὸ ἐξωτερικόν τοῦ μυστικοσυμβούλου. Ὑπῆρχε καταφανῆς ἐν αὐτῷ πᾶσα ἡ στερεότης καὶ ἀξιοπρέπεια ἥτις ἠδύνατο νὰ διαδηλωθῆ ἐκ τοῦ ἐνδομύχου αἰσθήματος τῆς ἰδίας αὐτοῦ σημασίας διὰ τοῦ τοσοῦτον διαστρεβλωθέντος καὶ ἐξησθενημένου κορμοῦ.

Ποῖον εἶναι τὸ ἴχνος τοῦ μυστηρίου τούτου; Εἶνε πρόδηλον ὅτι ὁ εὐγενής χειρίζεται τὸ σῶμά του μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας ὡς παλαιὸν χειρόκτιον. Τὰ μέλη του ἀφίνονται καθ' ἑαυτὰ νὰ φροντίσωσι περὶ ἑαυτῶν· κινεῖται ἀφ' ἑαυτῶν δὲν βρενθύεται σοβῶν, οὔτε ἴσταται ἀκροποδῆτι ὅπως δεῖξῃ πόσον ὑψηλὸν εἶνε τὸ ἄτομόν του ἐν

μέσω τῶν πολλῶν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εὐρίσκει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἰσορροπίαν του, καὶ ὅπου δῆποθι εὐρίσκεται, φαίνεται ὅτι ὀλισθαίνει φυσικῶς εἰς τὴν θέσιν του· εἶνε πάντοτε καθ' ὅλα κύριος ἑαυτοῦ καὶ οὐδενὸς ξένης ἔχει καὶ μεταξὺ λόρδων καὶ μεταξὺ χαρτοπαικτῶν· οὐδὲν δύναται νὰ τάρᾳξῃ τὸ γαλήνιον τοῦ ἤθους του καὶ τὸ σταθερὸν τῆς ὄψεως καὶ τοῦ σκοποῦ του· δὲν ὑπάρχει σημεῖον ἀλαζονείας ἐν αὐτῷ, οὔτε φαίνεται ὅτι οἰονδήποτε συναντήσῃ τὸ βλέμμα του δύναται νὰ τὸν πτοήσῃ, ἢ νὰ τὸν εὖρη ἀφύλακτον· οὔτε ἀποφεύγει, οὔτε προσελκύει τὰ βλέμματα. Ἄλλ' ὁ ἀρχαῖσμος τοῦ ἱματισμοῦ του δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὡς σημαίνων διαρκῆ τινα προτίμησιν τοῦ συρμοῦ τοῦ παρελθόντος, καὶ εἰδὸς τι προγεγραμμένης περιφρονήσεως τοῦ καλλωπισμοῦ τοῦ νεωτέρου. Ὁ γέρων μονόφθαλμος Δουῆ τοῦ Κουήνσδουρη εἶνε ἄλλο παράδειγμα ὅπερ δύναται ν' ἀναφέρω. Ὅταν ἴστατο εἰς τὸ κυρτόν του παράθυρον ὄρθιος καὶ καταβεβλημένος ἐφαίνετο ὡς εὐπατρίδης ἐν εἰκόνι περιβεβλημένη πλαισίον καὶ ἕλους, ἢ καλῶς ἐνδεδυμένον πανομοιότυπον τῆς αὐλῆς τοῦ Γεωργίου II.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ).

Ο. Θ. ΙΑΣΟΝΙΔΗΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΑΚΒΕΘ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡ

Ἡ ὑπόθεσις τῆς τραγωδίας τοῦ Μάκβεθ ἐλήφθη ἔκ τινος χρονικοῦ τοῦ Χόλινσχεδ οὔτινος δίδομεν ἐνταῦθα ἐν περιλήψει τὴν ἀφήγησιν. Ὁ ἰσχυρὸς τιμαριώτης Μάκβεθ ἔξῃ ἐν Σκωττία περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου αἰῶνος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Δούνκαν, ἡγεμόνος πρᾶου μὲν καὶ φιλανθρώπου, ἀλλ' ἀμοιροῦντος τῆς ἀπαιτουμένης εὐφυΐας καὶ ἐνεργείας πρὸς τὸ κυβερνᾶν χώραν φιλοτάραχον καὶ στασιαστικὴν, οἷα ἦτο τότε ἡ Σκωττία. Ὁ Μάκβεθ, μέγα δυνάμενος καὶ συγγενῆς ὦν τοῦ βασιλέως, ἐπεβάλετο ἵνα σφετερίσῃ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα. Καταπολεμήσας δὲ τὸν ἐπὶ τὴν Σκωττίαν ἐκστρατεύσαντα βασιλέα τῆς Νορβηγίας Σουένσν, καὶ φιλοξενῶν μετὰ τὴν νίκην τὸν εὐγνωμονοῦντα αὐτῷ Δούνκαν ἐν τῷ τιμαριωτικῷ αὐτοῦ φρουρίῳ Ἴνβερνς, παρορμώμενος δὲ ὑπὸ τῆς φιλοδόξου αὐτοῦ γυναικός, ἐδολοφόνησε κοιμώμενον τὸν βασιλέα. Ἀναρρίπτων δὲ τὸν φόνον εἰς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ Μαλκῶλμ (ὅστις, εἰ καὶ ἦτο ἀθῶος, φοβηθεὶς τὴν ὄργην τοῦ λαοῦ καὶ τὴν κακουργίαν τοῦ Μάκβεθ, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν), ἐσφετερίσατο τὴν βασιλείαν. Ἀλλά, φοβούμενος μὴ ἡ ἀδίκως προσκτηθεῖσα ἀρχὴ ἐκφύγῃ αὐτόν, ἐδολοφόνησε καὶ τὸν Μάκ-Γίλλ καὶ τὸν Βάγκον, δύο τῶν ἰσχυροτάτων τῆς Σκωτίας τιμαριωτῶν ἀρχόντων. Μετ' ὀλίγον ἕτερος ἰσχυρὸς ἄρχων τοῦ βασιλείου, ὁ Μακδούφφ, βλέπων τὴν πρὸς αὐτόν δυσμένειαν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ὑποψίαν, κατέφυγε καὶ οὗτος εἰς Ἀγγλίαν. Ἄλλ' ὁ αἰμοχαρὴς τύραννος ἐξεδικήθη φονεύων τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Τότε ὁ γυναικάδελφος τοῦ Μαλκῶλμ Σίβαρδ, προστάξαντος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου, ἐξεστράτευσεν ἐπὶ τὴν Σκωττίαν μετὰ μεγάλου στρατοῦ· νικήσας δὲ καὶ φονεύσας τὸν Μάκβεθ ἰδιοχειρῶς κατὰ τὴν πρώτην συμπλοκῆν, ἀπεκατέστησε τὸν Μαλκῶλμ ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς Σκωτίας.

Τὸ σπουδαιότατον πρόσωπον τοῦ δράματος τούτου εἶνε ἡ Λέδου Μάκβεθ, ἣν πολλοὶ παραβάλλουσι πρὸς τὴν Κλυταιμνήστραν τοῦ Αἰσχύλου, καὶ τὴν Μήδειαν τὸν Εὐριπίδου. Ὁ ἐμπαθέστατος τῆς Μηδείας πρὸς τὸν Ἰάσωνα ἔρωσ, ὑπὲρ οὗ κατέλιπε τὰ πάντα, γονεῖς, φίλους, πατρίδα· καὶ ὑπὲρ οὗ ἀηδέως ἂν ἀπέσπα τοῦ σώματος αὐτῆς τὴν ψυχὴν, ὅπως ἴδῃ αὐτὴν ἐξερχομένην ὡς στεναγμὸν ἔρωτος ἐκ τοῦ στήθους τοῦ ἔραστοῦ, τὰ περὶ αὐτὴν ἀσύγνωστα ἀμαρτήματα, ἢ ἀχαριστία καὶ ἢ περιφρόνησις τοῦ Ἰάσωνος (νυμφευθέντος τὴν Γλαύκην, θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου Κρέοντος), ἅτινα φέρουσιν αὐτὴν εἰς ἀπόγνωσιν· ἢ ὑπερβολικὴ ὀμότης, μετ' ἧς ἐκδικεῖται τὴν ὕβριν καὶ τιμωρεῖ τὴν ἀπιστίαν τοῦ ἀνδρός· ἢ αἰφνιδία ἐπιστροφή τῆς φιλοστοργίας, καὶ τὰ δάκρυα, ὅσα καταχέει ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτῆς, ἅτινα μετ' ὀλίγον σφαγιάζει ἐν τῷ παροξυσμῷ τῆς μανίας· πάντα ταῦτα προξενούσιν ἀπερίγραπτον δέος καὶ τρόμον, καὶ τοιοῦτον οἶον μόνον αἰσθάνεται τις ἀναγινώσκων τὸν Μάκβεθ.

Ὁ χαρακτήρ τῆς Λέδου Μάκβεθ εἶνε θαυμασίως ὑποτετυπωμένος. Τὸ δεσπόζον αὐτῆς αἰσχροὺς πάθος, ἢ ἄκρατος φιλοδοξία, ὑπερισχύει τοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα ἔρωτος. Νομίζουσα δὲ ὅτι, βασιλίσσα γενομένη, ἔσται εὐτυχεστάτη, πειρᾶται ἵνα καταστήσῃ αὐτῷ τὸν φόνον εὐκόλον, καθιστῶσα ἐκποδῶν πᾶν ἐμπόδιον, καὶ καταστέλλουσα πᾶσαν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ δολοφόνου ἐγειρομένην εὐλάβειαν. Ἄλλως τε δὲ ὁ Μάκβεθ δὲν ἔχει χρεῖαν τοιαύτης προτροπῆς· ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ ἤδη ἔκρινε νὰ θανατώσῃ τὸν βασιλέα Δούνκαν καὶ τὸν υἱὸν ἴσως δὲ καὶ διάδοχον αὐτοῦ Μαλκῶλμ. Ἄλλ' ὅμως, φοβούμενη μὴ οὕτως, ἀποκαρτερήσας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἐγκλήματος, μεταβάλλῃ γνώμην, ἢ Λέδου Μάκβεθ παρορμᾷ αὐτὸν παντὶ σθένει ἐπὶ τὸ θαρρεῖν, ἀποκαλοῦσα αὐτὸν ἄνανδρον καὶ ἀπειλοῦσα αὐτῷ περιφρόνησιν διὰ βίου, ἐὰν διατελέσῃ ἔτι πρὸς στιγμὴν ἀμφιρρεπῆς καὶ δισταζῶν, καὶ μὴ ὠφελῆθῃ ἀπὸ τοῦ σκότους καὶ τῆς σιωπῆς τῆς νυκτὸς ὅπως δολοφονήσῃ τὸν ξενιζόμενον βασιλέα. Ἐγκεῖται δὲ καὶ βιάζεται καὶ κεντρίζει αὐτὸν ἀδιαλείπτως, μὴ ἀπολείπουσα μηδὲ στιγμὴν σκέψεως. Πράττει δὲ ταῦτα ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μόνου, ὡς λέγει. Ὑπὲρ αὐτοῦ λησμονεῖ τὴν γυναικειαν αὐτῆς φύσιν. Ὑπὲρ τῆς φιλοξενίας αὐτοῦ ἐργάζεται καὶ φυλάττεται. Ἄλλ' ἄρα γε ἀποδιώξει τῆς καρδίας αὐτῆς τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως οὕτως εὐχερῶς, ὡς ἀπέπλυε τὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς μαιῶν αἷμα τοῦ δολοφονηθέντος;—Οὐχί. Ἐπειδὴ οἱ ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς ἀναπεμπόμενοι φρικώδεις στεναγμοί, οἱ ἀντηχοῦντες ὡς λυγμοὶ ψυχορραγοῦντος, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἢ ἀφοβία καὶ ἢ τόλμη, ἣν ἐπειρᾶτο ἵνα ἐμβάλλῃ εἰς τὸν δισταζόντα ἄνδρα, δὲν ἦσαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

Διὸ ἅμα ἀπετελέσθη ὁ φόνος, ἅμα ὁ Μάκβεθ ἐδρέψατο τοὺς καρπούς τοῦ κακουργήματος, καὶ πρώτη αὐτῆ ἀποδειλιᾷ καὶ τρέμει καὶ ὀδύρεται, προαισθανομένη τὴν ἐπιχειρημένην ἀμφοτέροις τιμωρίαν. Καὶ τότε βλέπομεν αὐτὴν παρισταμένην ἐν τῇ περιλαμπεῖ σκηνῇ τοῦ συμποσίου, οὔτινος προϊστάται ὡς βασίλισσα τῆς Σκωτίας μετὰ πολλῆς πλαστής χάριτος καὶ φιλοφροσύνης, καὶ πειρωμένην ἔν' ἀποτρέψῃ τὴν προσοχὴν τῶν συμποσιαζόντων μεγιστάνων ἀπὸ τῆς ἀλοκότου διαγωγῆς τοῦ ἀνδρός, ὅστις, κατατροχόμενος

ὑπὸ τῶν ἐλέγχων τοῦ συνειδότος, καὶ βλέπων ἐνώπιον αὐτοῦ ἀκμάζοντος τοῦ συμποσίου, παρακαθήμενον φοβερόν τὸ φάνασμα τοῦ δολοφονηθέντος Βάγκου, ἀποτείνει ἔντρομος καὶ

Μήδειαν τοῦ Εὐριπίδου. Ὁ Μάκβεθ εἶνε ἄρα δράμα τραγικώτατον, ἐξεικονίζον τὴν ἀγύφωσιν καὶ τὴν πτώσιν τοῦ φιλοδόξου. Ἡ δὲ οἰκονομία αὐτοῦ ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς

ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΑΡΤΕΝ

Ὁ κλεινὸς ἱστορικὸς τῆς Γαλλίας, ἀποθανὼν τὴν 14 Δεκεμβρίου.

Ἔργον τοῦ μαθητοῦ τῆς χαρακτηριστικῆς Γ. Ροιλοῦ, βραβευθὲν τῷ 1883 εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Πολυτεχνείου.

παράφρων πρὸς αὐτὸ τὸν λόγον. Ὁ δὲ ὑπὸ παντοίων σπασμῶν τοῦ συνειδότος ταρασσόμενος αὐτῆς ὕπνος, καὶ ἡ ἀδιάλειπτος ἀγωνία ἐμπαιούσι φρίκην τοιαύτην, οἷαν αἰσθάνεται τις μόνον ἀναγινώσκων τὰς Εὐμενίδας τοῦ Αἰσχύλου ἢ τὴν

τὴν τριλογία τοῦ Αἰσχύλου, ἧτις, ὡς γνωστὸν, ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Ἀγαμέμνονος, τῶν Χοηφόρων καὶ τῶν Εὐμενίδων, τριλογίας διαγραφούσης ἐν τρισὶ διαφόροις πράξεσι τὴν ἱστορίαν τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγαμέμνονος.

Ἐπειδὴ ἡ τραγωδία τοῦ Μάκβεθ ἀπαρτίζεται ὁμοίως ἐκ τριῶν διαφερουσῶν ἀλλήλων πράξεων· ἴτοι τῆς βασιλοκτονίας τοῦ Δούγκαν, τοῦ φόνου τοῦ Βάγκου καὶ τῆς πτώσεως τοῦ Μάκβεθ.

σημαντικὸν καὶ ἐν χρήσει ἐν τῇ καθομιλουμένῃ), ἀγγέλλει ἐν ἀμφοτέροις τοῖς τραγικοῖς ποιήμασι, τὸ πεπρωμένον τοῦ ἥρωος, ὅπερ ὁμολογητέον ἐλαττοῖ πῶς τὸ διαφέρειν τοῦ δράματος.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α'

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΟΥΥΓΓΑΡΙΑΣ

(*18ε σελ 184)

Καὶ ἡ μὲν πρώτη δεικνύει ἡμῖν πῶς ὁ τύραννος ἦλθεν εἰς τὴν ἀρχήν, ἡ δὲ δευτέρα πῶς κατεγράσθη αὐτήν, ἡ δὲ τρίτη ἀπέβαλεν αὐτήν μετὰ τῆς ζωῆς. Χορὸς ὑπερφυῶν ὄντων ἢ Ἐρινύων (ὡς ὀνομάζομεν Στρίγλας, ὄνομα μὴ ἐλληνικὸν μὲν ἀλλὰ

Ἐν τῷ δράματι τούτου ὁ Σαίξπηρ φυλάττει τὴν ἐνότητα καὶ διατηρεῖ ἀσθμαίνουσαν τὴν φαντασίαν τοῦ θεατοῦ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Ὅπόσον πλῆθος θαυμασίων εἰκόνων ἐν τῇ τραγωδίᾳ ταύ-

τη! Ὅποια ὠραιότης ἐν τῇ ἀποκρίσει τοῦ Μάκβεθ πρὸς τὴν γυναῖκα, μεμφομένην αὐτῷ τὴν ἀτολμίαν καὶ ἀποκαλοῦσαν αὐτὸν ἄνδρον·

« Prythee peace

dare do all that mag become a manho dares do more is none» ἦτοι «Παῦσον, παρακαλῶ σε, πράττω πᾶν ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ πράξῃ. Ὁ δὲ τολμῶν πλέον ἐμοῦ δὲν εἶνε ἄνθρωπος».

Ἡ δὲ σκηνή, καθ' ἣν ὁ Μακδούφφ, μανθάνει τὸν θάνατον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἔσται, ὡς καλῶς εἶπεν ὁ Σατωβριάνδος, ἀπαράμιλλος καὶ μόνη ἐν τῇ δραματικῇ ποιήσει.

Ἡ Λέδου Μάκβεθ εἶνε γυνὴ θερμοῦργός, ἐξόχου εὐφυΐας καὶ τόλμης.

Ἡ θρησκεία μόνη ἠδύνατο ἵνα κατάσχη ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς ἀδύσσου ψυχῆν οὔτως ἐστομωμένην. Ἀλλὰ τετυφλωμένη ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας καὶ τῆς ὑπερηφανίας, ἀντὶ τοῦ ἀποθλίπειν πρὸς τὸν Οὐρανόν, περιστρέφει αὕτη τὰ ὄμματα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ δὲν βλέπει οὐδὲν ὑποδεέστερον αὐτῆς. Ἀγεται δὲ ὑπὸ τοῦ πεπρωμένου, ὅπερ δεσπόζει αὐτῆς. Διὸ ἡ ψυχικὴ αὐτῆς ἀγωνία δὲν εἶνε μεταμέλεια καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν θρησκείαν, ἀλλ' ἔργον συνειδησεως κατατροχομένης ὑπὸ τῆς ἐμφανίσεως φρικτῶν εἰκόνων καὶ τοῦ φόβου τῆς τιμωρίας τοῦ μέλλοντος.

Ἡ πρώτη γνωστὴ ἔκδοσις τοῦ **Μάκβεθ** ἐγένετο in folio ἐν ἔτει 1623. Τὸ δράμα παρεστάθη τὸ πρῶτον ἐν Λονδίῳ ἐν ἔτει 1670, ἦτοι μετὰ τὴν ἔνωσιν τῶν τριῶν βασιλείων, τῆς Ἀγγλίας, Σκωτίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας εἰς ἓν βασίλειον, τὴν μεγάλην Βρετανίαν, κατὰ τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας James τοῦ πρώτου, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ἐξῆς στίχων τῆς τετάρτης πράξεως τοῦ Μάκβεθ, ἐν οἷς ὁ ποιητὴς αἰνίττεται τὴν ὑπὸ ἐν σκῆπτρον συνένωσιν τῶν τριῶν βασιλείων.

«Some I see that two-fold malls and treble sceptrs carry»

Ἦτοι «βλέπω ἐπίσης ἐξ αὐτῶν (βασιλεῖς) φέροντας διπλᾶς σφαῖρας καὶ τριπλᾶ σκῆπτρα. Ὁ James I' ἐξελέχθη βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας μετὰ τὸν θάνατον τῆς βασίλισσας Ἐλισάβετ, τῇ 24 Μαρτίου τοῦ 1603 ἔτους, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ Λονδίνον τῇ 7 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς τῶν τριῶν Ἡνωμένων βασιλείων τῇ 24 Ἰαννουαρίου 1604. Ὀλίγαις δὲ πρὸ τῆς ἀναγορεύσεως αὐτοῦ ἡμέραις παρεχώρησε προνομία τινα εἰς τὴν θεατρικὴν ἐταιρίαν τοῦ Λονδίνου, ἧς μετεῖχεν ὁ Σαίξπηρ καὶ ὠνόμασε τοὺς ὑποκριτὰς «the king's servants».

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ

Ἡ οἰκία τῆς χήρας Ἑρμάν, πλησίον τοῦ Ὁπενέιμ ἦτο ἐν ἑορτῇ. Αἱ δύο κόραι, Μαρία καὶ Φρίδα, ἐτελείωνον τὰς ἐτοιμασίας των διὰ νὰ δεχθῶσι τὸν ἐξάδελφον Ἰωσήφ, ὅστις θὰ ἐφθανε τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐκ Παρισίων, ὅπου διήλθεν ἐκεῖ δεκατρία ἔτη ἐν ὑπηρεσίᾳ διὰ νὰ συναθροίσῃ τι νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὸ χωρίον του.

Ὁ Ἰωσήφ ἔτρεχεν ἤδη τὸ εἰκοστὸν ὄγδον ἔτος. Ἡ θεία Ἑρμάν, ἥτις τῷ ἐχρησίμειεν ὡς μήτηρ, τὸν εἶχεν ἤδη μνηστεύσει μὲ τὴν Μαρίαν, τὴν μεγαλειτέραν τῆς θυγατέρας, δύο ἔτη νεωτέραν ἀπὸ αὐτόν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ κόρη ἔτρεχε τὸ δέκατον τρίτον ἔτος, καὶ αἱ συντέκνισσαι (κουμπάραι) τοῦ Ὁπενέιμ δὲν εἶχον σφάλει νὰ μέμφωνται τὴν χήραν ὑποθέτουσαι ὅτι ἡ ἡλικία τοῦ δεκάτου τρίτου ἔτους, — τὸ σημεῖον τοῦ Ἰουδα — ἦτο διὰ τοὺς ἀρραβῶνας ἡλικία δυσάρεστου οἰωνοῦ. Ἦτο ἔτι χειρότερον ὅταν ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ Ἰωσήφ θὰ ἐπανήρχετο πολὺ ἀκριβῶς δεκατρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του. Αἱ γηραιαὶ γυναῖκες προδιέθετον τὴν Μαρίαν ὅτι ὁ γάμος τῆς δὲν θὰ ἐγένετο, καὶ θὰ ἦτο φρόνιμον εἰς αὐτὴν νὰ παραιτηθῇ πρότερον μιᾶς ἀπάτης.

Ἡ μελαχροινὴ Ἀλσατιανή, πρᾶγμα σπάνιον εἰς τὸν τόπον τῆς, ἀπήντησε γελῶσα εἰς αὐτὰς τὰς δυσάρεστους προρρήσεις. Εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν μνηστήρᾳ τῆς, αἱ εὐμενεῖς ἐπιστολαὶ ὅπου οὗτος τῆς διηθύνε διαρκούσης τῆς ἀπουσίας του ἀπεδείκνυον ὅτι τὰ αἰσθήματά του πρὸς αὐτὴν ἦσαν τὰ αὐτά. Διατί λοιπὸν νὰ λυπηταί διὰ χίμαιρα ὅταν τὸ πᾶν τῆς ὑπέσχετο εὐτυχὲς μέλλον; Ἡ Φρίδα, ἡ μικρὰ ἀδελφή, ἐφλυαρε φαιδρῶς, καὶ εἰκοσάκις τὴν ὥραν, διηθύνετο εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας των ν' ἀκροασθῇ τὸν συριγμὸν τῆς ἀμάξης ἀναγγέλλοντα τὴν ἀφίξιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐρχομένου ἐκ Παρισίων.

Τέλος! τέλος φωνὴ χαρᾶς τοῦ παιδίου εἰδοποίησε τὴν μεγαλειτέραν ἀδελφὴν ὅτι ὁ περιμενόμενος ταξειδιώτης πλησιάζει! ἡ Μαρία ἐστηρίχθη, λειποθυμοῦσα, εἰς τὴν ἐτοιμασθεῖσαν τράπεζαν διὰ τὸ συμπόσιον. Εἰσέτι μία στιγμή . . . ἡ θύρα ἠνεόχθη, καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐφάνη πρὸ τοῦ κατωφλίου.

Ὁ Ἰωσήφ! εἶναι λοιπὸν ὁ Ἰωσήφ, οὗτος ὁ ὠραῖος νέος μὲ τὴν σγουρὰν κόμην καὶ μὲ τὸ εὐχαρι ὕφος; Ναι, τῇ ἀληθείᾳ, εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ἀλλ' ὁμοιάζει ὀλίγον ὡς τὸ δεκαπενταετὲς παιδίον, τὸ ὀλίγον ἀδέξιον καὶ δειλόν, τοῦ ὁποίου ἡ εἰλικρινὴς καὶ καθαρὰ φυσιογνωμία ἀφῆκε γλυκεῖαν ἐνθύμησιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς μικρᾶς ἄλλοτε φίλης του.

Δεκατρία ἔτη! εἶνε δεκατρία ἔτη! ἐπαναλαμβάνει χαμηλῇ τῇ φωνῇ αὕτη προσπαθοῦσα νὰ ἐπικρατήσῃ τὴν θλιβεράν ἐντύπωσιν ἣν αἰσθάνεται.

Αὕτη δὲν σκέπτεται ὅτι τὰ διατρέξαντα ἔτη παρήγαγον εἰς αὐτὴν ἀλλαγὴν τόσον μεγάλην ὡς εἰς τὸν Ἰωσήφ; καὶ μετὰ ὀδυνηροῦ θαυμασμοῦ ἤκουσε αὐτὸν τελευταῖον νὰ ἐρωτήσῃ:

— Ποῦ λοιπὸν εἶνε ἡ Μαρία;

— Ἰδοὺ τὴν! σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ ἡ μήτηρ Ἑρμάν, ὑπερήφανος διὰ τὴν δροσερὰν καὶ ὠραίαν κόρην τῆς.

Ἡ Μαρία! αὕτη ἡ μεγάλη καὶ ὠραία! ἀνεφώνησεν ὁ Ἰωσήφ. Δὲν θὰ τὴν ἀνεγνώριζον! Κυρία, εἶναι δεκατρία ἔτη, τὸ ἡξεύρετε;

Δεκατρία ἔτη! Ὁ ἐπάρατος οὗτος ἀριθμὸς ἀντήχει εἰς τὰ ὠτα τῆς μνηστῆς ὡς ἐπικήδειος κωδωνοκρουσία τῆς εὐτυχίας τῆς. Ἡ φιλοφρόνησις τοῦ Ἰωσήφ ἔφερεν ἐν τούτοις ἐλαφρὰν ἐπὶ τῶν παρειῶν τῆς χαρὰν, διαρκούντος τοῦ γεύματος· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ διαλύσῃ ἐντελῶς τὸ εἶδος τῆς ἠθικῆς

στενοχωρίας τῆς ὁποίας ἡ Μαρία ἔγεινεν ἔκδοτος ἀπὸ τῆς ἐλευσεώς του.

— Βλέπεις, Μαρία, πόσον ὁ Ἰωσήφ ἡμῶν κατέστη ἀξιαγάπητος καὶ κομψός! ἔλεγεν καταγοητευμένη ἡ γηραιά γυνή. Ἐλαβεν ὅλως διόλου τοὺς καλοὺς τρόπους τῆς πόλεως.

— Ναί, μητέρα! ἀπεκρίνατο ἡ Μαρία, δοκιμάζουσα νὰ γελᾷ: Δὲν εἶνε διόλου παράδοξον εἰς τὸ διάστημα δεκατριῶν ἐτῶν.

Μετὰ τὸ συμπόσιον, ὁ Ἰωσήφ ἤνοιξε τὸν σάκκον του, καὶ ἀπέσυρε διάφορα ἀντικείμενα διακοσμῆσεων, προωρισμένα διὰ τὴν θεῖαν του καὶ τὰς ἐξαδέλφας του.

— Δὲν ἔχεις τὸ ὕφος χαρούμενον ὡς ἡ ἀδελφή σου, εἶπεν οὗτος εἰς τὴν Μαρίαν. Μήπως τοῦτο δὲν σὲ ἀρέσει;

— Τοῦναντίον, εἶναι ὠραῖον! πολὺ ὠραῖον διὰ μίαν χωρικήν ὡς ἐμέ, ἀπεκρίθη αὐτὴ λυπομένη ἐκ βάλθους καρδίας ὅτι δὲν ἐσκέφθη οὗτος νὰ τῆς φέρῃ τὸ χρυσοῦν δακτυλίδιον τοῦ γάμου ἐνέχυρον τῶν ἀραβῶνων τῶν:

— Τί εἶναι τοῦτο, ἀνεφώνησεν αἴφνης ἡ Φρίδα, ἥτις, ἐρευνῶσα πανταχοῦ μετὰ τὴν ἀπερίσκεπτον περιέργειαν ἐνὸς παιδίου, ἤνοιξε κιβώτιον πλήρες φωτογραφιῶν.

— Δὲν εἶναι τίποτε! ἄφησον, μικρά! ὑπέλαβεν ὁ Ἰωσήφ, δοκιμάζων νὰ λάβῃ τὸ κιβώτιον.

— Τί; εἶπε σοβαρῶς ἡ χήρα, ἐλπίζω, τέκνον μου, ὅτι δὲν ἔχεις παντελῶς ἐκεῖ μυστικόν τι ἄσεμνον νὰ μᾶς κρύψῃς;

— Παντάπασι! ἐπιθύρυσεν ὁ νέος τεταραγμένος. Εἶνε αἱ εἰκόνας τῶν φίλων μου, καὶ καὶ τῶν συζύγων τῶν ἢ τῶν συγγενῶν τῶν. Δύνασθε νὰ ἴδῃτε.

Χωρὶς νὰ περιμένη ἐτέραν ἄδειαν, ἡ Μαρία ἔλαβε τὸ κιβώτιον, καὶ, διασκορπίζουσα τὰς φωτογραφίας ἐπιτῶν γονάτων τῆς, ἤρχισε νὰ τὰς ἐξετάζῃ μίαν πρὸ μίαν μετὰ προσοχῆς. Ὁ Ἰωσήφ ὠνόμαζε τακτικῶς τὰ πρόσωπα ἃς αὐτὰ παρουσίαζον. Εἶχεν ἐκεῖ τὰς εἰκόνας τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ τῆς οἰκοδεσποίνης τοῦ ξενοδοχείου εἰς ᾧ διέμεινεν· ἔπειτα ἐκεῖνας τῶν συντρόφων του, ἐκεῖνας τέλος πολλῶν γυναικῶν, ἃς τινὰς παρουσίαζεν ὡς συγγενεῖς τῶν συντρόφων τούτων. Ἡ Μαρία, ἀφοῦ εἶχεν ἐξετάσει ἐπὶ πολὺ ἐκάστην ἐξ αὐτῶν, ἐπανεφέρει τὰ βλέμματά τῆς ἐπὶ τοῦ μνηστήρός τῆς, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὸ βάλθος τῆς καρδίας του. Ὅταν οὗτος ἐτελείωσεν ἐμέτρησε τὰς εἰκόνας· ἦσαν δώδεκα,

— Δὲν ἔχεις παντελῶς δεκάτην τρίτην, Ἰωσήφ; ἠρώτησεν αὐτὴ μετὰ ὕψους ἔκτακτον.

— Ὅχι· διατί;

— Διότι, δι' ἡμᾶς, βλέπεις, τὸ δέκατον τρίτον μᾶς ἐνδιαφέρει.

— Καί! ἰδοὺ ὀρθῶς ἡ δεκάτη τρίτη! ἀνεφώνησεν ἡ Φρίδα, λαμβάνουσα μίαν πεσοῦσαν ἐκ τοῦ κιβωτίου κατὰ γῆς.

Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Ἰωσήφ ἔγεινεν ὠχρὸς καὶ ἐχύθη διὰ νὰ λάβῃ τὴν εἰκόνα· ἀλλὰ, προθυμοτέρα ἡ Μαρία τὴν εἶχεν ἤδη λάβει. Παρουσίαζε νέαν κόρην τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους μετὰ ὕψους γλυκὺ καὶ θλιβερόν. Ὅπισθεν τῆς φωτογραφίας ἦσαν χαραγμένοι αἱ ἐπόμεναι λέξεις: «Εἰς τὸν ἀγαπητόν μου Ἰωσήφ, εἰς τὸν μνηστήρά μου», ἔπειτα τὴν ἡμερομηνίαν.

— Ἦσαν ἐξ ἡμερῶν.

Ὡχρὰ ὡς τεθνεῶσα, ἡ Μαρία ἔδωσε τὴν εἰκόνα εἰς τὴν μητέρα τῆς, ἥτις παρετήρει ἐπὶ τῶν βλεμμάτων τὸν νέον.

— Δὲν εἶνε τίποτε, ὑπέλαβεν οὗτος μετὰ ἀλλοιωμένην τὴν φωνήν. Ἀστεϊσμός . . . Ἄγνοῶ τί ἀπέγεινεν ἡ νέα αἴψα.

— Ψεύδουσαι! εἶπε σοβαρῶς ἡ χήρα. Τῇ ὑπεσκέφθη νὰ τὴν νυμφευθῆς, δὲν εἶναι ἀλήθεια, καὶ τὴν ἐγκατελείψας δολίως;

Ὁ Ἰωσήφ, ἀκουσίως τῆς συνήθους αὐθαδεῖας του, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς λέξεις ταύτας τῆς γυναικὸς ἥτις, ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, εἶχε συνηθίσῃ νὰ σέβηται ὡς μητέρα.

— Ἄκουσον! ὑπέλαβεν ἡ γραιά. Δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ σφάλματα εἰς τὴν οἰκογένειάν μας, καὶ δὲν θὰ ὑπάρξουν ἐνόςφ ζῶ. Πήγαινε ν' ἀναχωρήσῃς διὰ τοὺς Παρισίους, σήμερον, σήμερον, μετὰ ἀκούεις; Θὰ ἐπανεύρῃς τὴν κόρην ταύτην, καὶ θὰ σοῦ ἀπονεύμω τὴν συγχώρησίν σου μόνον ὅταν θὰ τὴν ὀδηγήσῃς ἐδῶ ὡς σύζυγόν σου . . . Ὁ Ἰωσήφ ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ.

— Σιωπήσον, καὶ ἀναχώρησον ταχέως, εἶπεν ἡ χήρα. Δὲν βλέπεις ὅτι ἡ παρουσία σου τὴν φονεῖ; ἐπρόσθεσε δεικνύουσα τὴν Μαρίαν διὰ τῆς χειρὸς, ἀδυνατισμένην ἐπὶ τοῦ καθίσματός τῆς, τὸ βλέμμα προσηλωμένον, ἀναίσθητος εἰς πᾶν ὅπερ συνέβαινε περὶ αὐτῆς.

Ἡ μικρὰ Φρίδα ἦτο ἔκπληκτος.

Ἡ ἐπομένη ἀμαξοστοιχία ὠδήγει πρὸς τοὺς Παρισίους τὸν Ἰωσήφ, ὀλιγώτερον εὐχαριστημένον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἢ τὴν προΐαν.

Ἡ Μαρία διήλθε τὴν νύκτα ἄνευ ὕπνου καὶ ἄνευ δακρύων, χωρὶς ἢ κατατεθλιμμένη μήτηρ δυνηθῆ νὰ ἐπιτύχῃ λέξιν ἥτις νὰ τὴν ἐπιβεβαίωσιν περὶ τῆς θέσεώς τῆς.

Τὴν ἐπαύριον μόνον ἡ δυστυχῆς κόρη ἐφάνη ἐξερχομένη ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς τῆς. Ἐγκαταλείπουσα τὴν θέσιν τῆς ἤρχισε τὸ χρέος τῆς νὰ ἐνασχολῆται ὡς κατὰ τὸ σύνθημα εἰς τὰς φροντίδας τῆς οἰκίας, ἔπειτα συνήθουσε τὰ ἀντικείμενα τῆς χρήσεώς τῆς, ὡς διὰ προσεχῆ ἀναχώρησιν.

— Τί θέλεις νὰ κάμῃς, τέκνον μου, ἠρώτησεν ἡ μήτηρ, πλέον τρομασμένη· μὴ σκέπτεσαι παντελῶς νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς;

— Ἀκούσατε, μητέρα! εἶπεν ἡ Μαρία ἠσυχῶς· δὲν δύναμαι νὰ μείνω πλέον ἐδῶ, θὰ ἀποθάνω. Νομίζω ὅτι καὶ τι ἐθραύσθη ἐν ἐμοί, καὶ ὅτι, ἀπὸ χθὲς, κατέστην πάραυτα γραιά γυνή. Μακρόθεν ἴσως θὰ δυνηθῶ νὰ λησμονήσω, ἐδῶ εἰς τὸ χωρίον δὲν θὰ εἶμαι ἱκανή. Ἄλλως τε, πρέπει ἐγὼ ἡ μεγαλητέρα κόρη σας, νὰ ἐργάζωμαι διὰ νὰ ὑποστηρίξω τὸ γῆράς σας, τῶρα ὅπου δὲν ἔχετε πλέον υἱόν, ἐπειδὴ ὁ Ἰωσήφ, θὰ ὀφείλῃ νὰ ἐργάζεται διὰ . . . τὴν σύζυγόν του.

— Καὶ ποῦ θὰ ὑπάγῃς; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ, ζητοῦσα νὰ διαστρέψῃ τὴν σκέψιν τῆς ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν τοῦ ἐξαδέλφου τῆς.

— Εἰς τὴν Βιέννην. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι, τὴν προτεραίαν, εἰς τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀποβάθρας τοῦ σιδηροδρόμου μου προέτεινε νὰ με συστήσῃ εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ἥτις κατοικεῖ ἐκεῖ κάτω καὶ ἥτις θὰ με εὑρισκεν εὐχαρίστως μίαν καλὴν θέσιν. Πηγαίνω νὰ τῆς ζητήσω μίαν ἐπιστολὴν καὶ θὰ ἀναχωρήσω σήμερον.

Ἡ χήρα ἐθεώρησεν ἐπὶ πολὺ τὴν κόρην τῆς· ἔπειτα τὴν

ἔσφιγγεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς εἰς ἔκφρασιν εἰλικρινείας, καὶ ἐξελθούσα ταχέως τοῦ δωματίου, εἶπεν εἰς τὴν Φρίδα·

— Πρέπει νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἐλευθέραν· ἐδῶ θὰ ἀπέθνησκεν. Ἄ! ἐὰν τουλάχιστον ἠδύνατο νὰ κλαύσῃ! Εἶχον δίκαιον ὅταν μᾶς ἔλεγον νὰ δυσπιστῶμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦ Ἰουδα!

Ὁ ὠραῖος Ἰωσήφ, μόλις ἔφθασεν εἰς Παρισίους, ἐνεπισεύθη τὸ δύστυχημά του εἰς τοὺς συντρόφους του, τῶν ὁποίων αἱ συμβουλαί, ὀλιγώτερον αὐστηραὶ ἢ ἐκεῖναι τῆς χήρας, τῷ ἐφάνιντο πλέον εὐχάριστοι νὰ ἀκολουθήσῃ· τὸν εἶχον πάραυτα παρηγορήσει ὑπισχνούμενοι εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ τῷ εὑρισκόν τρίτην μνηστῆν, πλουσιωτέραν τῶν δύο προηγουμένων.

Τὴν αὐτὴν ὥραν ὅπου ὁ ἐξάδελφός τῆς παρεδίδοτο εἰς λαμπρὰ ὄνειρα τῆς τύχης, ἡ Μαρία ἐνεκαθιδύροτο μὲ τὴν ταπεινὴν ἀποσκευὴν τῆς εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν ἧτις θὰ τὴν μετέφερεν εἰς τὴν Βιέννην.

— Καλὴν ἀντάμωσιν! Θάρρος! Ἐντὸς ὀλίγου! ἐφώναζον μακρόθεν ἡ μήτηρ καὶ ἡ μικρὰ ἀδελφή, σφογγίζουσαι τὰ δάκρυα, ἅτινα ταῖς ἐμπόδιζον νὰ διακρίνουν τὴν ταξιδιώτισσαν.

— Καλὴν ἀντάμωσιν! ἀπεκρίθη ἡ Μαρία, ὡχρὰ καὶ ἐξασθενισμένη, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ρεῦσῃ ἐν δάκρυ.

Ἡ ἀμαξοστοιχία ἀπεμακρύνετο, κεκαλυμμένη ὑπὸ λευκοῦ ἀτμοῦ· ἡ ταπεινὴ οἰκία ἧτις εἶχε προφυλάξει τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν ἔγεινεν ἄφαντος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς νέας κόρης. Ἦτο ἡ νεότης τῆς καὶ ἅπασα ἡ εὐτυχία τῆς ὅπου ἐκεῖ ἐγκατέλειπεν· αὕτη ἀπεχαιρέτα ὅλα ταῦτα ἐκ βάθους καρδίας διὰ παντός. Ἡ πραγματικὴ ζωὴ, ἡ ζωὴ τῶν βασάνων καὶ τῶν σάλων ἤρχιζε δι' αὐτὴν.

Βυθισμένη εἰς τοὺς στοχασμοὺς τῆς μὲ τὰς χεῖρας ἠνωμένας, θεωροῦσα ἔμπροσθέν τῆς χωρὶς νὰ βλέπῃ τι, ἡ Μαρία ἀπόλωσε δι' ὀλίγας στιγμὰς τὰς θλιβεράς σκέψεις τῆς.

Αἴφνης οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς προσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἀμάξης τοῦ σιδηροδρόμου ὅπερ τὴν ἔφερε.

— 13!

— Δεκατρία! Πάντοτε Δεκατρία! ἐψιθύρισε. Τὸ σημεῖον τοῦ Ἰουδα!

Καὶ ἔκλαυσε!!

Μετὰφρασις

ΑΓΓΛΙΑ Σ. ΡΑΦΤΑΝΗ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ὁ ἡγεμὼν Κάρολος Χοενζόλερν—Σιγμαρίγγεν γεννηθεὶς τῷ 1866 ὑπῆρτε μὲ μικρὸν βαθμὸν ἐν τῷ Πρωσικῷ στρατῷ ὅτε ἔνεκα τῆς πτώσεως τοῦ ἡγεμόνος Κούζα τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1866 ἐξελέχθη ἡγεμὼν ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς βουλῆς. Ἡ ἐκλογή του δὲν ἔτυχε τῆς ἐπιδοκιμασίας τῆς Κυβερνήσεως ἐν Κωνσταντινουπόλει ἧτις, ἀνηνέχθη εἰς τὰς ὑπογραφάσας τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων δυνάμεις, ὅπως ματαιώσῃ ἐκλογὴν προσβάλλουσαν τὰς ἐπὶ τῆς Μολδοβλαχίας συνθήκας. Ἄλλ' ὁ Κάρολος μεταβαίνει ἄγνωστος εἰς Βουκουρέστιον ἐκεῖ δὲ ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν τοῦθ' ὅπερ ἔπεισε τὴν Πύλην νὰ ἀποστείλῃ τῷ Πρίγκηπι τὸ φερμάνιον τὸ περιβάλλον αὐτὸν διὰ τῆς ἐξουσίας. Ἡ Ῥουμανία σήμερον ὠργάνωσε στρατὸν λαμπρόν, εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῇ ἐγκαταστημένοι πολλοὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν ὅτινες ἀεποτε ἔδειξαν τὸν εἰλικρινῆ πατριωτισμὸν των εἰς πᾶν ἑλληνικὸν ἔργον.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ Α' ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Ἐγεννήθη τῷ 1830 εἶνε δὲ ὁ πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ ἀρχιδουκὸς Φραγκίσκου Καρόλου. Νυμφευθεὶς τὸ 1853 μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Μαξιμιλιανου, δουκὸς τῆς Βαυαρίας ἀπέκτησε τὰ ἐξῆς τέκνα, τὴν ἀρχιδούκισσαν Γισέλαν, γεννηθεῖσαν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1856 καὶ νυμφευθεῖσαν τὸν Λεοπόλδον τῆς Βαυαρίας, τὴν ἀρχιδούκα Ῥουδόλφον διάδοχον τοῦ θρόνου γεννηθέντα τὸ 1858. καὶ τὴν ἀρχιδούκισσαν Μα-

ρίαν τὸ 1868. Ἡ αὐτοκρατορία τῆς Αὐστρίας ἔχει ἔκτασιν 240,000 τετραγωνικῶν μιλίων, κατοικεῖται δὲ ὑπὸ διαφόρων φυλῶν, διαφερόντων ἀλλήλας κατὰ τὰ ἔθνη καὶ ἔθιμα τὴν γλώσσαν καὶ θρησκείαν.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Πτωχὸς δερβίσης ἐπορευέτο ποτε εἰς Μέκκαν τῆς Ἀραβίας, βαδίζων ἀνυπόδητος, διότι ἦτο πολὺ πτωχὸς καὶ οὐδέποτε εἶχεν ἀποκτήσει τόσα, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἀγοράσῃ ζεῦγος ὑποδημάτων.

Ἡ φλογερὰ τῆς ἐρήμου ἄμμος, ἐφ' ἧς περιεπάτει, ἔκαιεν ὑπερβολικῶς. Παρεπονείτο δὲ κατὰ τῆς αὐστηρότητος τοῦ πεπρωμένου αὐτοῦ καὶ ἀπεκάλει τὴν Πρόνοιαν ἄδικον, διότι οὐδὲ ὅσα εἰς τὰ ζῶα παρέχει ἔδωκεν αὐτῷ ποτέ.

Φθὰς τέλος εἰς τὴν πόλιν Κούφα, εἶδε πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ μεγάλου ταμένους πτωχὸν ἔστερημένον καὶ τῶν δύο αὐτοῦ ποδῶν.

Ἐκ τῆς θεᾶς ταύτης συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν.

— Τὸ κατὰ τῆς Προνοίας παράπονον μου ἦτο αὐθαδές, εἶπε καὶ ἑαυτὸν. Ἐν τίνι τάχα δικαίωμά ἀπήτησον νὰ ἦμαι εὐτυχέστερος τοῦ δυστυχέως τούτου, ὅστις ὡς σκώληξ τῆς γῆς εἶνε καταδικασμένος νὰ ἔρπη ἀπὸ τόπου εἰς τόπον;

Εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέμενος, ἐγονυπέτησε, μετεμελήθη διὰ τὴν ἀνυπομονήσαν αὐτοῦ καὶ ἐξηκολούθησεν ἠὺχαριστήμενος τὴν πορείαν του. Ἡ ὁδὸς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐσκλήρυνε τοὺς πόδας του καὶ ἀφίκετο εἰς Μέκκαν χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ὅτι αὐτὸς γυμνόπους ἐβάδιζεν ἐπὶ τῆς φλεγούσης ἄμμου.

Ἄλφονσος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀραγωνίας ἔλεγεν. Εἶναι μέγα καὶ εὐγενὲς νὰ ἡγήται τις στρατοῦ καὶ νὰ ὀδηγῇ αὐτὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλ' εἶναι μεγαλειότερον καὶ εὐγενέστερον νὰ ὀδηγῇ τις ὀλόκληρον, λαὸν διὰ τοῦ παραδείγματος ἑαυτοῦ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς.

Ὡμίλου ποτὲ ἔμπροσθεν τοῦ ζωγράφου Καζανάβα εἰς τὴν οἰκίαν ὑπουργοῦ τινος, περὶ τοῦ ἐνδόξου ζωγράφου Rubens. Τῶν παρευρισκομένων τις ὑπενθύμισεν ὅτι ὁ Rubens ἐτέλεσε καὶ διαφόρους διπλωματικὰς ἀποστολάς. Ὁ Rubens, ὑπέλαβε κυρία τις— ἦτο λοιπὸν διπλωμάτης, ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ζωγραφικὴν;— Συγγνώμη, κυρία, ἐπαπέλαβεν ὁ Καζανάβα. — Ὁ Rubens ἦτο ζωγράφος ἀρεσκόμενος εἰς τὴν διπλωματίαν.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ ὑψηλὴ τῆς ποιήσεως ἀποστολή! ὅταν ἀναλαμβάνῃς νὰ ἐξεγείρῃς τὸν ὑπὲρ πατρίδος ἐνθουσιασμὸν, κατέρχεσαι ὡς ὀρμητικὴ φλόξ ἐν ταῖς καρδίαις, ἐξάπτεις τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ ἀνυψοῖς τοὺς πόθους ἀπὸ τοῦ κοινοῦ εἰς τὸν οὐρανόν... Τότε εἶσαι ἀληθῶς θεῖα, ὡ ποιήσις! ὅταν, ἀπαρνούμενη τὰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὸν ὕπνον ὑποθαλπούσας ἡδυπαθείας, ἐξεγείρῃς ἐκ τοῦ ληθάργου τοὺς ἀδρανεῖς αἵρης ἐκ τοῦ βορβόρου τοὺς καταπιεζομένους, λαλοῦσα πρὸς τοὺς στρατιώτας περὶ νίκης, πρὸς τοὺς δούλους περὶ ἐλευθερίας, πρὸς τοὺς πεπτωκότας περὶ ἀρετῆς πάντας δὲ ἐξεγείρῃς, ἐμψυχοῖς, ἐξάπτῃς, ἀναγεννᾷς... τότε, ὡ τότε μόνον εἶσαι ἀληθῆς θυγάτηρ τοῦ Θεοῦ.

Τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν

Τὸ Ἀττικὸν Μουσεῖον διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας 12 τεύχους συμπληροῦν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του ὀλόκληρον ἑνιαυτὸν σπεύδει νὰ ἐκφράσῃ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας του πρὸς τοὺς ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς συνδραμόντας αὐτὸ ἰδίᾳ δὲ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φιλομούσους ὁμογενεῖς.

Εἶνε ἀληθές ὅτι τοιοῦτου ἀκανθώδους ἔργου ἡ ἐκδοσις ἐν Ἀθήναις, ἦτο ἐπόμενον νὰ προσκρούσῃ εἰς παντοῖα ἐμπόδια ἅτινα ὅλα δὲν ἠδυνήθημεν βεβαίως νὰ ὑπερικήσωμεν. Οὐχ ἦττον ὅμως διὰ τῆς συστάσεως ἰδίου λαμπροῦ τυπογραφείου, διὰ τῆς προσλαβῆς εἰδικῶν συντακτῶν, διὰ τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως τοῦ φύλλου, διὰ τῆς καλλιτέρας ποιότητος τοῦ χάρτου καὶ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν δημοσιευμένων εἰκόνων, αἵτινες θὰ εἶνε ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος ἐλπίζομεν ἀπὸ τοῦ β'. ἔπος νὰ καταστήσωμεν τὸ Ἀττικὸν Μουσεῖον ἀντάξιον τῆς ὑποστηρίξεως καὶ φιλομουσίας τοῦ Πανελληνίου.

Ἡ ἐναρξὶς τοῦ β' ἔτους ὀρισθῆσεται δι' ἰδιαίτερας γνωστοποιήσεως. Ἐπομένως παρακαλοῦμεν καὶ αὖθις τοὺς καθυστεροῦντας τὴν συνδρομὴν των νὰ σπεύσωσιν ἢ πρὸς ἀπότισιν αὐτῆς ἢ νὰ ἐπιστρέψωσιν ἡμῖν τὰ τεύχη ἀπὸ τοῦ Α'. ἀριθμοῦ.

Ὅσοι δὲ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν ἡμῶν δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ὦσι καὶ κατὰ τὸ Β'. ἔτος παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ γνωστοποιήσωσιν ἡμᾶς ἐντὸς τοῦ τρέχοντος μηνὸς Ἰανουαρίου.